

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af yy 2015 om job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre.****Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann	(A)	Formand
Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede	(IA)	Næstformand
Inatsisartutmedlem Justus Hansen	(D)	
Inatsisartutmedlem Suka K. Frederiksen	(S)	
Inatsisartutmedlem Peter Olsen (Suppleant)	(IA)	

Udvalget har efter 1. behandlingen den under EM2015 gennemgået forslaget og fremsender hermed sine overvejelser til Inatsisartut.

1. Forslagets indhold og formål

Det fremgår af de almindelige bemærkninger at formålet med forslaget er følgende: "Der oprettes et job, vejlednings- og opkvalificeringscenter i hver by i kommunerne. Job-, vejlednings- og opkvalificeringscentrene skal varetage de samme opgaver, som indtil blevet varetaget af arbejdsmarkedskontorerne og Piareersarfiit. Lovgivningen vedrørende de forskellige opgaver følger fortsat af den øvrige lovgivning.

Dette forslag vedrører således alene job-, vejlednings- og opkvalificeringsområdet og suppleres med bestemmelserne i inatsisartutlov nr. 4 af 29. november 2013 om uddannelses- og erhvervsvejledning. Kommunerne skal som led i etableringen af centrene sikre, at en særskilt del af kommunens forvaltning alene varetager disse.

Målet med forslaget er at kunne understøtte arbejdsmarkedet og samle kompetencerne på området for at hjælpe både unge, der endnu ikke har været på arbejdsmarkedet, og andre ledige med at komme ind eller tilbage på arbejdsmarkedet. Derudover tilbydes opkvalificering for borgere, der ikke er arbejdssøgende. Formålet er at løfte uddannelsesniveaue og at styrke kompetencerne hos borgerne generelt.

Ved at samle Piareersarfiit og arbejdsmarkedskontorer i job, vejlednings-, og opkvalificeringscentre, bliver opgaverne mere ensartede og forventes at blive løst bedre og hurtigere. Desuden vil den eksisterende dobbeltadministration blive mindsket væsentligt."

2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut

Ved lovforslagets 1. behandling var der en generel tilslutning til lovforslaget og intentionerne med at samle Piareersarfiit og arbejdsmarkedskontorer, og herved opnå et one-door princip i forbindelse med forbindelse vejledning og opkvalificering af unge og arbejdssøgende.

3. Høringssvar

Formandens Departement, Finansdepartementet, Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, KANUKOKA, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kommuneqafik Sermersooq, Qaasuitsup Kommunia, Grønlands Erhverv, NUSUKA, SIK, IMAK, Atorfillit Kattuffiat og ASG. Forslaget har desuden været i offentlig høring på Selvstyrets høringsportal.

Der er modtaget høringssvar fra følgende: Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Grønlands Erhverv og IMAK, Formandens Departement ved Indenrigsafdelingen, Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Finansdepartementet, KANUKOKA, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq og Kommuneqarfik Sermersooq.

Udvalget har ikke kommentarer til selv høringsprocessen men skal dog bemærke at Naalakkersuisut på en passende vis, har søgt at imødekomme høringsparternes kommentarer og bekymringer i de almindelige bemærkninger. Udvalget anser derfor at de almindelige bemærkninger til dette lovforslag har styrket beslutningsgrundlaget og kan tjene som eksempel til efterfølgelse.

4. Udvalget finder anledning til at fremhæve enkelte centrale høringssvar

Grønlands Erhverv (GE) er positive overfor forslaget.

"KANUKOKA finder at forslaget er et direkte indgreb i kommunerne ret til selvbestemmelse, jf. principperne i tyrelsesloven. De indstiller til at det nøje vurderes om lovforslaget er det rette redskab til forbedring af den nuværende organisering på området."

"Slutteligt anfører KANUKOKA at det er væsentligt at kommunerne kompenseres fuldt ud for reelle udgifter der er forbundet med etablering og drift af pågældende centre."

"Finansdepartementet hilser det velkomment, at man har samlet og præciseret kommunernes opgaver og ansvar på området".

"Kommuneqarfik Sermersooq (KS) anfører i deres høringssvar at de anser forslaget for at være i strid med § 1 i lov om den kommunale styrelse. KS anser forslaget for at være en indblanding i retten til at organisere sig."

4.1 Udvalgets kommentarer til høringen af lovforslaget

Udvalget finder anledning til at dvæle ved høringssvarene fra Kanukoka og Kommuneqarfik Sermersooq. Både landsforeningen (KANUKOKA) og Sermersooq anser at forslaget kan være på kant med det kommunale Selvstyre. Udvalget må i udgangspunktet logisk set antage det umiddelbare principielle synspunkt, at Naalakkersuisuts administration har undersøgt denne problemstilling grundigt og ikke fremsætter et lovforslag, der er i modstrid med styrelsesloven og det kommunale selvstyre.

Udvalget finder dog i den foreliggende situation anledning til at pege på at:

Grundloven siger følgende om kommunernes styrelse:

§.82 Kommunernes ret til under statens tilsyn selvstændigt at styre deres anliggender ordnes ved lov.

Det fremgår af den forvaltningsretslige publikation fra Finansministeriet ”**Statens forskrifts styring af kommunerne**” at

"Almindeligvis fortolkes bestemmelsen således, at det er Folketinget, der bestemmer både, hvilke opgaver kommunerne skal udføre, og i hvilket omfang de statslige myndigheder skal kunne styre kommunernes udførsel af disse opgaver. De statslige myndigheder skal dermed have lovhjemmel for at kunne udstede bindende regler i forhold til kommunerne. Der er der for tale om et selvstyre i forhold til statsforvaltningen, ikke i forhold til lovgivningsmagten. 1

Det retlige forhold mellem forvaltningen, herunder kommunerne, og lovgivningsmagten Lovgivningsmagten – Folketinget og regeringen - har en generel adgang til at regulere forhold i samfundet. Det omfatter naturligvis også kommunerne, som i stadigt stigende grad løser opgaver af betydning for borgernes dagligdag. Størstedelen af kommunernes opgaver er bestemt af lovgivningsmagten. Sådanne bestemmelser kan være udformet på mange måder. Den mest almindelige er, at loven pålægger kommunerne at tage en opgave op eller tillader dem at gøre det, hvis de ønsker det. Men det hænder også, at loven forbeholder en opgave for

¹ <http://www.statensnet.dk/pligtarkiv/fremvis.pl?vaerkid=6274&reprid=0&filid=11&iarkiv=1>

statsforvaltningen og dermed udelukker kommunerne fra at tage opgaven op uden lovændring.

Lovgivningsmagten kan også træffe beslutning om, hvordan kommunerne skal udføre de opgaver, som de – på grundlag af lov eller på grundlag af almindelige grundsætninger – tager op. "

4.2 Afrunding af forslaget hørings.

Det synes at fremgå af den traditionelle forfatningsretslige fortolkning af Grundlovens § 82 at både parlament og regering har ganske brede rammer til at regulere hvilke opgaver kommunerne skal påtage sig og hvordan de skal løses. Eftersom Grundloven også gælder i Grønland er det ikke urimeligt at anlægge samme fortolkning i forholdet i mellem de grønlandske kommuner, Inatsisartut og Naalakkersuisut.

De grønlandske kommuner har derfor ikke uafhængighed i forhold til Naalakkersuisuts eller Inatsisartuts løbende lovgivningsmæssige tilpasninger af kommunernes opgavevaretagelse og service af borgerne. Nærværende lovforslag synes derfor ikke umiddelbart at være i modstrid med ånden bag det kommunale selvstyre. Det ses af de almindelige bemærkninger til lovforslaget at Naalakkersuisut i forbindelse med denne diskussion peger på at kommunernes opgavevaretagelse kan reguleres i detaljer ved lov eller ved bekendtgørelse. Diskussionen om det kommunale selvstyre synes i forbindelse med nærværende lovforslag derfor mest af alt at være af en teoretisk karakter.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Med dette lovforslag har man til hensigt, at der i alle kommuner etableres landsdækkende centrale job, vejlednings- og opkvalificeringscentre. De fire kommuner har i dag vidt forskellig praksis i deres organisering af job, vejlednings- og opkvalificeringsarbejdet. Lovforslaget sigter også på at ensarte den rådgivning og vejledning borgerne i forbindelse med arbejdsløshed eller i forbindelse med deres opkvalificeringsbehov i forhold til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Udvalget finder i udgangspunktet dette initiativ for værende både positivt og fremadrettet.

Ved sammenlægningen bliver det sikret, at borgerne kun skal henvende sig et sted, og at borgere, der kan have behov for vejledning til både uddannelse og arbejde, kan få en samlet og integreret handlingsplan, der er passende for deres situation. Lovforslagets ambition om en samlet og koordineret indsats på arbejdsmarkedsområdet kan forhåbentlig også medføre en bedre match i mellem den til rådighed stående arbejdskrafts kvalifikationer og arbejdsmarkedets behov.

Det er tidligere blevet påpeget blandt af økonomisk råd og Skatte og Velfærdskommissionen, at der er et paradoks på det grønlandske arbejdsmarked, hvor der på den ene side er ledige stillinger, men på den anden side er mennesker i vort samfund, der er arbejdsløse.

Udvalget håber på at lovforslagets ambition om at samle indsatsen med tiden kan medføre, at ubalancer på arbejdsmarkedet kan nedbringes, således at flest mulige borgere får mulighed for at bidrage til samfundet.

Udvalget finder det i den sammenhæng også vigtigt at påpege, at personalet på de nye vejledningscentre også gives den nødvendige efteruddannelse, således at de på den bedste måde kan løfte opgaverne i forhold til borgerne. Hvorved det sikres, at sammenlægningen når sit fulde potentiale i forhold til at medvirke til at nedbringe arbejdsløsheden og løfte opkvalificeringsindsatsen.

Udvalget noterer sig at lovforslaget også har medtænkt de behov borgerne har i bygderne eftersom Naalakkersuisut i lovforslagets bemærkninger anfører at bygder og bosteder skal betjenes ved opsøgende arbejde, dette aftales med kommunalbestyrelserne.

5.1 Anvendelse af resultatkontrakt med kommunerne

Det ses i lovforslaget at Naalakkersuisut ønsker at Kommunalbestyrelsen skal drive job-, vejlednings- og opkvalificeringscentret økonomisk uafhængigt af kommunens øvrige opgaver og administration på baggrund af en resultatkontrakt. Rigtigt anvendt er resultatkontrakter et middel til at sikre, at den offentlige opgaveløsning i højere grad orienteres mod resultater og i mindre grad mod opfyldelse af procesmål.

Denne styringsform er så vidt udvalget er bekendt med ikke udbredt i den offentlige administration i Grønland. Resultatkontrakter og servicekontrakter er dog et ofte anvendt redskab i Selvstyrets aftaler med Selvstyrejede eller delvist Selvstyrejede selskaber. Det følger normalt af disse kontrakter, at der kan ske reduktioner i betalingen, hvis leverandøren ikke lever op til de mål, der aftales i servicekontrakten. Naalakkersuisut ønsker at anvende samme fremgangsmåde hvis ikke Kommunalbestyrelsen lever op til aftalen. Udvalget bemærker at der er en overgangsperiode før lovforslaget træder i kraft. I forbindelse med sammenlægningen af arbejdsmarkedskontorerne og Piareersarfiit er det vigtigt at kommunerne får den fornødne tid til administrativt at planlægge overgangen, således at den kan foregå så smidigt som muligt.

Udvalget anser at resultatkontrakter ikke er uden faldgruber, en kontrakt med 117 mål, som måske oven i købet ligger i en skuffe det meste af året og kun bliver taget frem, når man skal vurdere, hvad målopfyldelsen er, så er der den risiko, at medarbejderne er i tvivl om, præcis hvad meningen er med det, de laver, og hvordan de passer ind i den samlede indsats. Udvalget skal opfordre Naalakkersuisut til nøje at overveje, hvorledes disse resultatkontrakter udformes, så de ikke bliver for diffuse eller tjener for mange sideløbende formål.

5. 2 Forslagets økonomiske konsekvenser

Det er under forslaget almindelige bemærkninger angivet, at der er økonomiske konsekvenser ved tiltrædelse af forslaget. Udvalget finder på det foreliggende grundlag ikke anledning til at anlægge en anden vurdering.

Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme. Ved en realisering af lovforslaget. Skulle forslaget mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, bør disse udgifter afholdes indenfor de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

6. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Siverth K. Heilmann
Formand

Justus Hansen

Aqqaluaq B. Egede
Næstformand

Peter Olsen

Suka K. Frederiksen